

Jak wprowadzić lokalną **Kartę Dużej Rodziny?**

INFORMATOR MINISTERSTWA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
O SAMORZĄDOWYCH PROGRAMACH DLA RODZIN WIELODZIETNYCH

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne ministra pracy i polityki społecznej	3
Warto być w rodzinie – o programach dla rodzin wielodzietnych	4
Jak wprowadzić lokalny program? Przewodnik krok po kroku	5
Uchwała rady gminy – przykład i wzór do wykorzystania	9
FAQ, czyli najczęściej zadawane pytania	12
Dane statystyczne	13

Szanowni Państwo,

Wszyscy zdajemy sobie sprawę, że w rodzinach wielodzietnych trudno jest zagwarantować dzieciom kontakt z kulturą, sportem oraz edukację, które mają istotny wpływ na ich rozwój.

Z tego powodu niezwykle cieszą mnie podejmowane od kilku lat inicjatywy wspierające i promujące wielodzietność w postaci samorządowych programów dla rodzin wielodzietnych. Są to doskonałe instrumenty lokalnej polityki rodzinnej umożliwiające zaspokajanie potrzeb rodzin wielodzietnych.

Niewątpliwie jednym z sukcesów polityki rodzinnej byłaby możliwość korzystania przez rodziny wielodzietne z uprawnień w każdej gminie, dlatego w celu efektywniejszego wspierania wielodzietności zachęcam Państwa do ustanawiania samorządowych programów dla rodzin wielodzietnych i pozwalam sobie przekazać Państwu informator „Jak wprowadzić samorządowy program dla rodzin wielodzietnych?”. Jednocześnie chciałbym zaznaczyć, iż rozwiązanie polegające na stosowaniu ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny jako dokumentu potwierdzającego prawo do korzystania z wprowadzonego samorządowym programem uprawnień pozwala na pokrycie kosztów związanych z przyznaniem karty ze środków budżetu państwa oraz na zintegrowanie Karty Dużej Rodziny z kartą samorządową. W ten sposób członkowie rodzin wielodzietnych mogą korzystać na podstawie jednej karty ze zniżek wprowadzonych w ramach Karty Dużej Rodziny oraz programu samorządowego.

Chciałbym również serdecznie podziękować za Państwa oddanie obowiązkom wynikającym z realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny. Już ponad milion członków rodzin wielodzietnych posiada Kartę Dużej Rodziny. Wynik ten nie byłby możliwy bez udziału Państwa oraz pracowników zajmujących się przyznawaniem Karty Dużej Rodziny. Państwa zaangażowanie w pracę przyczyniło się do upowszechnienia nowego instrumentu polityki rodzinnej, jakim jest Karta Dużej Rodziny, a przez to do poprawy sytuacji i wizerunku rodziny wielodzietnej. Mam nadzieję, że kolejne miesiące naszej współpracy będą równie owocne.

Wspierajmy razem rodziny wielodzietne!

Władysław Kosiniak-Kamysz

Władysław Kosiniak-Kamysz
Minister Pracy i Polityki Społecznej

Warto być w rodzinie

Karta Dużej Rodziny stanowi jedną z odpowiedzi na gwałtowny spadek liczby urodzeń. Jest pierwszym w Polsce ogólnokrajowym projektem, który łączy administrację państwową, samorządową i biznes w jednym celu – wspierania rodzin wielodzietnych. To rodziny wielodzietne mogą w największym stopniu przyczynić się do zastępowalności pokoleń, ale też napotykać największe trudności w zaspokajaniu potrzeb wielu członków rodziny, dlatego tak istotne jest wdrożenie instrumentów wspierających wielodzietność. Karta Dużej Rodziny zapewnia jej posiadaczom uprawnienia polegające na korzystniejszym od ogólnie obowiązującego dostępie do towarów, usług lub innych form działalności nieograniczonych terytorialnie. Tylko sam akt złożenia wniosku o Kartę jest ograniczony do gminy, w której zamieszkuje rodzina wielodzietna. Dzięki Karcie osoby z rodzin wielodzietnych mogą korzystać m.in. z ustawowych zniżek:

- na przejazdy kolejowe – z 37 proc. ulgi na bilety jednorazowe oraz 49 proc. na bilety miesięczne w przypadku rodziców lub małżonków rodziców¹;

- w opłatach paszportowych – 75 proc. w przypadku dzieci i 50 proc. dla rodziców i małżonków rodziców;

- darmowych wstępów do parków narodowych.

Karta Dużej Rodziny przysługuje niezależnie od uzyskiwanych dochodów rodzinom mającym na utrzymaniu co najmniej troje dzieci: w wieku do ukończenia 18 roku życia, w wieku do ukończenia 25 roku życia, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej lub bez ograniczeń wiekowych, w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny wielodzietnej spełniającemu ustawowe warunki. Rodzice, przez których rozumie się także rodziców zastępczych lub osoby prowadzące rodzinny dom dziecka, mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki w szkole lub szkole wyższej, maksymalnie do osiągnięcia 25 roku życia. Osoby niepełnosprawne otrzymują Kartę na czas trwania orzeczenia o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Karta przyznawana jest dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

¹ Ustawa o Karcie Dużej Rodziny nie wprowadziła żadnych zmian w zakresie uprawnień dzieci, młodzieży i studentów do ulg ustawowych na przejazdy kolejowe, ponieważ ulgi te obowiązują już od dawna i dotyczą ulgi 37 proc. na bilety jednorazowe w przypadku dzieci i młodzieży, ulgi 51 proc. na bilety jednorazowe w przypadku studentów, ulgi 49 proc. na bilety miesięczne w przypadku dzieci i młodzieży oraz ulgi 51 proc. na bilety miesięczne w przypadku studentów.

Dotychczas (stan na dzień 6 lipca 2015 r.) wydano ponad 1 mln 137 tysięcy Kart Dużej Rodziny, a ponad 800 podmiotów honoruje Kartę Dużej Rodziny w ponad 7,5 tys. lokalizacji.

Samorządowe programy dla rodzin wielodzietnych

Upowszechnianie idei samorządowej Karty Dużych Rodzin jest niezwykle cenną formą wspierania wielodzietności i promowania rozwoju takiego modelu rodzicielstwa. Wagę tego zagadnienia dostrzegają partnerzy rządu w samorządach terytorialnych, organizacjach pozarządowych, co znalazło wyraz w ukonstytuowaniu się – z inicjatywy Związku Dużych Rodzin „Trzy Plus” – w dniu 5 grudnia 2012 roku Forum Samorządowego na Rzecz Dużych Rodzin.

Jeżeli gmina / powiat / województwo chce wprowadzić na swoim terenie samorządowy program przyznający uprawnienia rodzinom wielodzietnym może wykorzystać Kartę Dużej Rodziny, wydawaną na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. poz. 1863), jako dokument potwierdzający uprawnienie do korzystania z wprowadzonych w gminie / powiecie / województwie uprawnień dla rodzin wielodzietnych. Rozwiązanie to pozwala na korzystanie z uprawnień w ramach ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny i programu samorządowego na podstawie jednej karty oraz pozwala na pokrycie kosztów związanych z przyznaniem karty ze środków bu-

dżetu państwa. W takiej sytuacji, w samorządowej uchwale przyznającej uprawnienia rodzinom wielodzietnym, powinny zostać zawarte regulacje stanowiące, że Karta Dużej Rodziny potwierdza prawo do korzystania z uprawnień przyznanych rodzinom wielodzietnym przez samorząd.

Numer Karty Dużej Rodziny składa się z 17 cyfr, z których 7 pierwszych cyfr stanowi identyfikator danej gminy ustalony w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 157, poz. 1031, z późn. zm.). Na tej podstawie można jednoznacznie określić, z jakiej gminy / powiatu / województwa pochodzi właściciel danej Karty Dużej Rodziny.

Jeśli gmina / powiat / województwo zdecyduje, że wprowadza samorządowe karty, wówczas członkowie rodziny wielodzietnej posługują się Kartą Dużej Rodziny przy korzystaniu z uprawnień wprowadzonych ustawą o Karcie Dużej Rodziny oraz kartą samorządową przy korzystaniu z uprawnień lokalnych.

Jak wprowadzić lokalny program?

Analiza zasobów i możliwości przyznawania ulg

Pierwszym krokiem w procesie przygotowawczym jest określenie liczby rodzin mieszkających na terenie samorządu, które potencjalnie mogą zostać uczestnikami programu oraz ich składu, czyli oszacowanie liczby uczestników programu.

Kolejnym zadaniem stojącym przed samorządem, który na swoim terenie ma zamiar wprowadzić program dla rodzin wielodzietnych jest wykonanie analizy zasobów, którymi dysponuje i określenie uprawnień, jakie mogą być ustalone

dla członków rodzin wielodzietnych. Konieczne jest zidentyfikowanie obszarów, które mogą być objęte ulgami i zniżkami. Katalog ulg wprowadzonych w danym samorządzie zależy od istniejącej infrastruktury obiektów użyteczności publicznej, jak również od możliwości finansowych budżetu samorządu terytorialnego.

W celu zwiększenia dostępu rodzin wielodzietnych do oferty kulturalnej, sportowej, edukacyjnej i rekreacyjnej zasadna wydaje się współpraca z podmiotami publicznymi i prywatnymi, mogącymi zaoferować zniżki lub zwolnienia. Ponadto, w przypadku małej gminy, gdzie brak jest takich

16 czerwca 2014: Inauguracja rządowego programu Karta Dużej Rodziny

obiektów, istnieje możliwość podpisania umowy / porozumienia z sąsiednimi gminami na korzystanie z ich zasobów. Partnerstwo może dotyczyć zarówno jednostek sąsiadujących ze sobą tego samego stopnia, jak i jednostek oddalonych od siebie.

Kolejnym elementem w procesie wprowadzania lokalnego programu dla rodzin wielodzietnych jest określenie poziomu zniżek oraz wskazanie:

- czy ich poziom zależy od liczby dzieci w rodzinie, czy przysługują wszystkim członkom rodziny, czy tylko dzieciom,
- ich terminowości - czy przysługują np. przez cały tydzień, czy tylko w weekend,
- ich zasięgu terytorialnego - czy obejmują tylko obiekty gminy, czy również obiekty w innych gminach na podstawie zawartych umów / porozumień.

Przygotowanie dokumentów niezbędnych do wprowadzenia lokalnego programu dla rodzin wielodzietnych

Można w dwojaki sposób ustanowić prawo miejscowe w zakresie wprowadzania programu dla rodzin wielodzietnych:

- Wariant I – uregulować wszystkie zagadnienia w uchwale i załącznikach,
- Wariant II – uregulować wszystkie zagadnienia w uchwale, zarządzeniu i załącznikach do zarządzenia – wykorzystywany głównie przy wprowadzeniu samorządowych kart.

Wariant I - przygotowanie uchwały i załączników

Uchwała powinna zawierać:

- definicję pojęć użytych w uchwale: rodzina wielodzietna, program lub karta,
- cel uchwały oraz jego powiązanie ze strategią rozwoju gminy lub programem polityki społecznej obowiązującym w samorządzie,
- instrumenty realizujące cele - rodzaje uprawnień,
- informacje na temat przyznawania uprawnień, tj. beneficjenci, podmiot prowadzący obsługę administracyjną programu oraz:

(a) jeśli wprowadza własną kartę - okres ważności karty, a także - określone w załącznikach - wzór wniosku, wzór graficzny samorządowej karty i wzór samorządowego logo programu, którym posługują się partnerzy,

(b) jeśli wykorzystuje Kartę Dużej Rodziny - regulacje stanowiące, że Karta wydawana na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. poz. 1863), potwierdza prawo do korzystania z uprawnień przyznanych rodzinom wielodzietnym przez samorząd (warunkiem jest, aby program samorządowy miał tożsamy zakres podmiotowy jak zakres beneficjentów ustawy o Karcie Dużej Rodziny),

- źródło finansowania,
- metodę promocji (opcjonalnie),

- osobę / podmiot odpowiedzialną/y za wykonanie uchwały,
- logo samorządowego programu (wzór logo stanowiący załącznik nr 4 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu unieważnienia Karty Dużej Rodziny, wzorów graficznych oraz wzoru wniosku w sprawie przyznania Karty Dużej Rodziny jest zastrzeżony dla partnerów ogólnopolskiej inicjatywy zawierających umowę z ministrem ds. rodziny albo wojewodą).

Wariant II - przygotowanie uchwały, zarządzenia i załączników

Uchwała powinna zawierać:

- definicję pojęć użytych w uchwale: rodzina wielodzietna, program, karta,
- cel uchwały oraz jego powiązanie ze strategią rozwoju gminy lub programem polityki społecznej obowiązującym w samorządzie,
- instrumenty realizujące cele, rodzaje uprawnień,
- upoważnienie do wydania zarządzenia zawierającego regulamin przyznawania, wydawania i korzystania z karty samorządowej oraz jej wzór,
- źródło finansowania,
- metodę promocji (opcjonalnie),
- osobę / podmiot odpowiedzialną/y za wykonanie uchwały.

Natomiast w zarządzeniu powinny znaleźć się:

- podstawa prawna,
- regulamin przyznawania, wydawania i korzystania z karty samorządowej (jako załącznik),
- wzór karty samorządowej (jako załącznik),
- własny wzór logo programu (jako załącznik),
- osoba/podmiot odpowiedzialna/y za wykonanie zarządzenia.

W regulaminie przyznawania, wydawania i korzystania z karty samorządowej określa się:

- zasady przyznawania karty – określa wzór wniosku oraz podmiot zapewniający obsługę

administracyjną karty,

- zasady wydawania karty – ustala okres ważności, postępowanie w razie utraty, zgubienia lub zniszczenia karty,
- zasady korzystania z karty – wskazuje z jakimi dokumentami karta jest ważna i uznawana przez podmioty oferujące ulgi i zwolnienia.

Lokalny program dla rodzin wielodzietnych wprowadzany jest drogą uchwały Rady Gminy lub Miasta / Rady Powiatu / Sejmiku Województwa.

Pozyskanie partnerów do realizacji programu wśród firm znajdujących się na terenie gminy / powiatu / województwa

Partnerem programu może być podmiot, także prywatny lub organizacja pozarządowa, który oferuje zniżkę czy inną korzyść posiadaczom karty. Z każdym podmiotem należy zawrzeć porozumienie / umowę. W celu promocji inicjatywy podmiotów gospodarczych, które przystąpiły do programu, samorząd promuje firmy lub instytucje partnerskie umieszczając dane teleadresowe oraz informacje o udzielonych zniżkach na swojej stronie internetowej lub w inny zwyczajowo przyjęty sposób. Samorząd przygotowuje, również w przypadku wykorzystywania ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny jako dokumentu potwierdzającego prawo do korzystania z wprowadzonych samorządowym uprawnień dla członków rodzin wielodzietnych, własne logo programu samorządowego oraz naklejkę informującą, iż dany podmiot oferuje uprawnienia rodzinom wielodzietnym w ramach programu samorządowego.

Przystąpienie do programu dla rodzin wielodzietnych pozwala firmom na praktyczną realizację odpowiedzialności społecznej. Firmy poprzez wprowadzenie zniżek na podstawie karty dużej rodziny nie tylko oferują realną pomoc rodzinom wielodzietnym, ale też biorą udział w kształtowaniu polityki rodzinnej. Ponadto przystąpienie do programu przynosi korzyści firmom - pozyskują one zaufanie klientów. Oczywiście jest, że duże rodziny robią większe zakupy i korzystają z większej ilości usług, a firmy dając gwarancję niższej ceny, mogą być pewne, że rodziny wybiorą właśnie je. Udział w programie przynosi także prestiż – jej partnerzy mają niepowtarzalną szansę wspomaganie i promowania wielodzietności.

Pozyskując partnerów do samorządowych programów dla rodzin wielodzietnych, należy mieć na uwadze podmioty:

- których oferta nie jest sprzeczna z promowaniem modelu rodziny wielodzietnej oraz jej pozytywnego wizerunku;
- z różnorodnych branż, których uprawnienia mają wpływ na sytuację ekonomiczną rodzin wielodzietnych.

Przykładem pozyskiwania różnorodnych podmiotów oferujących uprawnienia rodzinom wielodzietnym jest ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, do której przystąpiły podmioty z następujących kategorii:

a) instytucje publiczne kulturalne i sportowe (muzea narodowe, Centralne Ośrodki Sportu i Rekreacji, Centrum Nauki Kopernik);

b) Spółki Skarbu Państwa związane z sektorem publicznym świadczące usługi turystyczno-rekreacyjne (Kopalnia Soli Bochnia sp. z o.o., Kopalnia Soli Wieliczka S.A., Uzdrowisko Rabka S.A.);

c) przewoźnicy kolejowi: PKP Intercity S.A., Przewozy Regionalne, Koleje Małopolskie;

d) podmioty niepubliczne m.in. z branży: spożywczo-chemicznej (Carrefour Polska sp. z o.o., Alma Market, lokalnie Społem); odzieżowej (Pawo Sp. z o.o., C&A sp. z o.o., Vistula Group S.A. oferująca odzież marki Wólczanka i Lambert, lokalne firmy odzieżowe); medycznej (LUX MED Sp. z o.o., Scanmed, iMED24 S.A, lokalne gabinety lekarskie i stomatologiczne, optycy, fizykoterapeuci)²; bankowo-ubezpieczeniowej (Bank PKO B.P., Bank Ochrony Środowiska S.A., Bank Zachodni WBK, Nadsański Bank Spółdzielczy, Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”); paliwowej (Lotos Paliwa sp. z o.o.); księgarskiej (Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne S.A., bonito.pl, Dressler sp. z o.o. - księgarnie Świat Książki, Nowa Era); telekomunikacyjnej (P4 sp. z o.o.); turystycznej (Orbis S.A., Nadwiślańska Agencja Turystyczna sp. z o.o., obiekty Polskiej Izby Turystyki Młodzieżowej oraz Polskiej

² Szczególnie należy podkreślić brak możliwości udziału aptek w programach dla rodzin wielodzietnych. Przystąpienie aptek do ww. inicjatywy wiąże się z działaniami promocyjnymi mającymi na celu zachęcenie do skorzystania z ich usług. Dane podmiotów zamieszczane są w wykazie na stronie internetowej samorządu. Ponadto podmioty mogą posługiwać się znakiem graficznym programu w materiałach reklamowych oraz informacyjnych. Powyższe działania, zdaniem Ministerstwa Zdrowia oraz Głównego Inspektora Farmaceutycznego mogą mieć znamiona zakazanej reklamy. Zgodnie z art. 94a ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne: „Zabroniona jest reklama aptek i punktów aptecznych oraz ich działalności. Nie stanowi reklamy informacja o lokalizacji i godzinach pracy apteki lub punktu aptecznego.”

Federacji Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”, obiekty PTTK); kulturowej (kina Helios S.A.); usługowej (fryzjerstwo, doradczo-prawnicze, motoryzacyjne, opieka nad dziećmi, kursy językowe, usługi komputerowe, usługi pralnicze).

Pozyskując podmioty do samorządowego programu dla rodzin wielodzietnych, samorzady mogą wzorować się na ww. liście kategorii podmiotów Karty Dużej Rodziny.

Obsługa administracyjna lokalnego programu dla rodzin wielodzietnych

W przypadku gdy gmina / powiat / województwo wykorzystuje ogólnopolską Kartę jako dokument potwierdzający uprawnienie do korzystania z wprowadzonych w gminie uprawnień dla rodzin wielodzietnych, nie ponosi kosztów wydawania Karty. Koszty wydawania ogólnopolskiej Karty pokrywane są w całości ze środków budżetu państwa.

Jeśli gmina zdecyduje, że wprowadza karty samorządowe, szacując koszt obsługi administracyjnej lokalnego programu uwzględnia m.in. wydatki związane z zakupem drukarki kart oraz zakupem kart do wydruku lub zleceniem wydruku kart podmiotowi zewnętrznemu.

Sposób rozliczania lokalnego programu dla rodzin wielodzietnych

Wydatki związane z funkcjonowaniem pokrywane są z budżetu samorządu terytorialnego:

- poprzez zmniejszenie wpływów do budżetu lub zwiększenie dotacji dla podmiotów na podstawie podjętej uchwały, np.: zniżki na basen pokrywane są w ramach wydatków na działalność sportową, zniżki związane z zajęciami w Centrum Kultury - w ramach wydatków na działalność kulturalną.
- na podstawie przedstawionych faktur od przewoźników samorządowych w przypadku dofinansowania do komunikacji miejskiej.

Zniżki udzielane przez podmioty gospodarcze na podstawie umów / porozumień zawartych z gminą / powiatem / województwem są finansowane wyłącznie przez te podmioty.

Uchwała rady gminy

Artykuł 27 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. poz. 1863) przewiduje możliwość uchwalenia przez radę gminy, powiatu lub województwa samorządowego programu przyznającego uprawnienia członkom rodzin wielodzietnych na podstawie przepisów ww. ustawy, a nie – jak dotychczas – na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163). Ewentualne świadczenia pieniężne przyznane w ramach takiego programu nie będą stanowiły świadczeń w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej, a zatem nie będą zwolnione z opodatkowania, gdyż nie znajdują się w katalogu zwolnień podatkowych zawartym w art. 21 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W sytuacji gdy kryteria podmiotowe programu lokalnego pokrywają się z programem ogólnopolskim, ogólnopolska Karta Dużej Rodziny może stanowić dokument potwierdzający prawo do

uprawnień w programie samorządowym. Uprawnionych członków rodziny wielodzietnej z danej gminy/powiatu/województwa identyfikuje się po pierwszych cyfrach stanowiących identyfikator danej gminy ustalony w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 1998 r., Nr 157, poz. 1031 z późn. zm.) – 7 pierwszych cyfrach dla gminy, 4 dla powiatu i 2 dla województwa. Wówczas członek rodziny wielodzietnej posiadający prawo zarówno do Karty ogólnopolskiej, jak i lokalnej, będzie mógł posługiwać się jednym dokumentem w celu realizacji uprawnień. Powyższe wpłynie na zmniejszenie kosztów wdrożenia samorządowego programu dla rodzin wielodzietnych.

WZÓR UCHWAŁY WYDANEJ NA PODSTAWIE USTAWY O KARCIE DUŻEJ RODZINY

UCHWAŁA Nr (...)
RADY GMINY W (...)
z dnia (...)

w sprawie wprowadzenia na terenie Gminy (...) gminnego Programu dla rodzin wielodzietnych
KARTA DUŻEJ RODZINY

Na podstawie art. 18 ust. 1, w związku z art. 7 ust. 1 pkt 6a i 16 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.) oraz w związku z art. 27 i 28 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. poz. 1863), zwanej dalej „ustawą o Karcie Dużej Rodziny”

Rada Gminy w (...) uchwała, co następuje:

WZÓR UCHWAŁY WYDANEJ NA PODSTAWIE USTAWY O KARCIE DUŻEJ RODZINY

§ 1. Wprowadza się na terenie Gminy (...) gminny Program dla rodzin wielodzietnych KARTA DUŻEJ RODZINY, zwany dalej „Programem”, mający na celu:

- 1) promowanie modelu rodziny wielodzietnej;
- 2) promowanie pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej;
- 3) umacnianie oraz wspieranie rodziny wielodzietnej;
- 4) zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych.

§ 2. Osobami uprawnionymi do korzystania z Programu są osoby zamieszkujące na terenie Gminy (...), którym przysługuje prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przyznawanej na podstawie ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

§ 3. Dokumentem identyfikującym osobę uprawnioną do korzystania z Programu jest Karta Dużej Rodziny, zwana dalej „Kartą”. Uprawnionych członków rodziny wielodzietnej

z Gminy (...) identyfikuje się po 7 pierwszych cyfrach stanowiących identyfikator danej gminy ustalony w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia

1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 1998 r., Nr 157, poz. 1031 z późn. zm.). Identyfikatorem Gminy (...) są następujące cyfry: _____

§ 4. Karta, w związku z realizacją Programu, uprawnia do:

1. 50 % zniżki/ulgi na korzystanie z oferty i na udział w wydarzeniach organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury w (...);
2. 50 % zniżki/ulgi na korzystanie z oferty i na udział w wydarzeniach organizowanych przez Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w (...);
3. 50 % zniżki/ulgi na korzystanie z oferty i na udział w wydarzeniach organizowanych przez Muzeum Ziemi (...) w (...);
4. 50 % zniżki/ulgi na korzystanie z posiłków szkolnych i przedszkolnych w placówkach, dla których organem prowadzącym jest Gmina (...);
5. 50 % zniżki w opłacie za korzystanie z zajęć świadczonych przez Przedszkole Gminne Nr (...) w (...) ponad czas przeznaczony na realizację bezpłatnego nauczania, wychowywania i opieki;
6. ulg, rabatów, upustów oferowanych przez podmioty, które przystąpią do Programu na podstawie umowy zawartej z Gminą (...).

§ 5. 1. Przedsiębiorcy i instytucje niebędące jednostkami organizacyjnymi gminy działające na terenie Gminy (...) mogą włączyć się w realizację Programu wypełniając deklarację stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały, w której określą zakres i wysokość stosowanych ulg. Informacja o podmiotach i instytucjach, które przystąpią do Programu będzie publikowana na stronie internetowej Gminy (...) oraz w Informatorze Gminnym.

2. Przedsiębiorcy i instytucje, o których mowa w ust. 1 informują o realizacji Programu w miejscu realizacji uprawnień, o których mowa w § 4 pkt 6 umieszczając, w widocznym miejscu, znak graficzny, którego wzór określi Wójt Gminy (...).

3. Wójt Gminy (...) może odmówić przedsiębiorcy lub instytucji, o których mowa w ust. 1, przystąpienia do Programu albo usunąć ten podmiot z Programu, w szczególności ze względu na sprzeczność oferowanych dóbr lub usług z celem Programu.

WZÓR UCHWAŁY WYDANEJ NA PODSTAWIE USTAWY O KARCIE DUŻEJ RODZINY

§ 6. 1. Koszt uprawnień przyznanych przez podmioty, o których mowa w § 4 pkt 1-3, jest finansowany z budżetów tych podmiotów.

2. Koszt uprawnień przyznanych przez podmioty, o których mowa w § 4 pkt 4-5, jest finansowany z budżetu Gminy (...).

3. Koszt uprawnień przyznanych w ramach Programu przez podmioty, o których mowa w § 4 pkt 6, nie jest finansowany z budżetu Gminy (...).

§ 7. 1. Koordynatorem Programu jest Wójt Gminy (...).

2. Gminne jednostki organizacyjne stosujące ulgi wynikające z Programu zobowiązane są do przedstawienia Wójtowi Gminy (...) jako Koordynatorowi Programu informacji o kosztach realizacji Programu i liczbie osób korzystających z ulg, za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku, w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku.

3. Wójt Gminy (...) przedstawia Radzie Gminy (...) sprawozdanie z realizacji Programu za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku, w terminie do dnia 31 marca następnego roku.

§ 8. Promocja działań podejmowanych w ramach Programu obejmować będzie w szczególności informacje oraz ogłoszenia w Informatorze Gminnym, na tablicach ogłoszeniowych, na stronie internetowej Gminy (...), Ośrodka Pomocy Społecznej w (...) i poprzez placówki oświatowe.

§ 9. Uprawnienia przewidziane w Programie będą dostępne od dnia (...)

§ 10. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy (...).

§ 11. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa (...).

Załącznik do uchwały Rady Gminy w (...) Nr/.. z dnia/..

Deklaracja przystąpienia do gminnego Programu dla rodzin wielodzietnych KARTA DUŻEJ RODZINY: (nazwa i adres przedsiębiorcy/instytucji), (NIP), (nr telefonu)

Deklaruję przystąpienie do gminnego Programu dla rodzin wielodzietnych KARTA DUŻEJ RODZINY i gwarantuję następujące uprawnienia:

Nazwa uprawnienia	Jednostka miary	% zniżki

(pieczęć, data i podpis osoby uprawnionej)

FAQ, czyli najczęściej zadawane pytania

1. Jak sprawdzić czy posiadacz Karty Dużej Rodziny jest mieszkańcem danej gminy?

Posiadacza Karty Dużej Rodziny, będącego mieszkańcem danej gminy rozpoznaje się po umieszczonym na Karcie Dużej Rodziny numerze, w którym 7 pierwszych cyfr stanowi identyfikator danej gminy, tzw. TERYT.

2. Czy w przypadku wprowadzenia samorządowego programu dla rodzin wielodzietnych niezbędne jest wprowadzenie karty samorządowej?

Nie, wprowadzenie karty samorządowej nie jest niezbędne w przypadku wprowadzenia samorządowego programu dla rodzin wielodzietnych. W ramach programu samorządowego gmina/ powiat/ województwo może z powodzeniem wykorzystywać, zamiast karty samorządowej, Kartę Dużej Rodziny, jako dokument potwierdzający prawo do korzystania z wprowadzonych na terenie danego samorządu ulg lub zniżek, bez ponoszenia z tego tytułu kosztów. W tym celu należy wprowadzić stosowne zapisy w akcie prawa miejscowego.

3. Jakie są konsekwencje dla posiadaczy Karty Dużej Rodziny w przypadku wprowadzenia na terenie gminy / powiatu / województwa kart samorządowych?

Jeżeli jednostka samorządowa zdecyduje, że wprowadza samorządowe karty, wówczas członkowie rodziny wielodzietnej posługują się Kartą Dużej Rodziny wyłącznie przy korzystaniu z ulg lub zniżek wprowadzonych ustawą o Karcie Dużej Ro-

dziny, natomiast kartą samorządową - wyłącznie przy korzystaniu z ulg lub zniżek wprowadzonych lokalnie przez podmioty, które zawarły z wójtem (burmistrzem/ prezydentem miasta), starostą powiatowym, albo marszałkiem województwa porozumienie w tej sprawie.

4. Kiedy lokalny dostawca dóbr i usług, będący partnerem samorządowego programu dla rodzin wielodzietnych może oferować ulgi lub zniżki wszystkim posiadaczom Karty Dużej Rodziny, a nie tylko tym, którzy zamieszkują na terenie danego samorządu?

Lokalny dostawca dóbr i usług, będący partnerem samorządowego programu dla rodzin wielodzietnych może oferować ulgi lub zniżki wszystkim posiadaczom Karty Dużej Rodziny, a nie tylko tym, którzy zamieszkują na terenie danego samorządu wtedy, kiedy przystąpi do rządowej inicjatywy, o której mowa w ustawie o Karcie Dużej Rodziny i podpisze umowę z ministrem właściwym ds. rodziny lub upoważnionym przez niego wojewodą.

5. Jakie są źródła finansowania przyznawanych w ramach samorządowych programów dla rodzin wielodzietnych ulg lub zniżek?

Przyznawane w ramach samorządowych programów dla rodzin wielodzietnych ulgi lub zniżki finansowane są z budżetów samorządów, albo środków finansowych podmiotów gospodarczych oferujących zniżki lub ulgi na rynku lokalnym, na podstawie umowy zawartej z samorządem.

Dane statystyczne

W 2015 r. już 346 jednostek samorządu terytorialnego posiada samorządowe programy dla rodzin wielodzietnych (stan na 18 lutego 2015 r.), z tego:

- 330 gmin, w tym 75 korzysta z ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny do identyfikacji uprawnień lokalnych;
- 6 powiatów (biłgorajski, rycki, tarnowski, wołomiński, sandomierski, szamotulski);
- 10 województw (kujawsko-pomorskie, lubelskie, lubuskie, łódzkie, opolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie, wielkopolskie), w tym 5 korzysta z ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny do identyfikacji uprawnień lokalnych (kujawsko-pomorskie, śląskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie i wielkopolskie).

Tabela 1. Samorządowe programy dla rodzin wielodzietnych w Polsce w województwach – podział ze względu na dokument weryfikujący uprawnienia nadane przez samorząd (wg stanu na luty 2015 r.).

Lp.	Województwo	Liczba samorządowych programów dla rodzin wielodzietnych	Rodzaj Karty do weryfikacji uprawnień nadanych przez samorząd (gminę)		
			Karta samorządowa	Ogólnopolska KDR	Inny dokument
1	dolnośląskie	18	10	9	0
2	kujawsko-pomorskie	9	5	2	2
3	lubelskie	20	17	2	1
4	lubuskie	12	8	3	2
5	łódzkie	21	19	4	0
6	małopolskie	25	17	9	1
7	mazowieckie	54	44	8	4
8	opolskie	13	8	4	4
9	podkarpackie	26	20	8	3
10	podlaskie	9	7	1	2
11	pomorskie	20	16	4	1
12	śląskie	40	33	7	0
13	świętokrzyskie	10	6	4	0
14	warmińsko-mazurskie	15	12	3	0
15	wielkopolskie	31	25	6	2
16	zachodniopomorskie	7	5	1	1
	OGÓŁEM POLSKA	330	252	75	23

Mapa 1. Samorządowe programy dla rodzin wielodzietnych w Polsce w województwach (wg. stanu na luty 2015 r.).

Mapa 2. Wykorzystywanie Karty Dużej Rodziny w ramach samorządowego programu uprawnień dla członków rodzin wielodzietnych w województwach (wg. stanu na luty 2015 r.).

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa
info@mpips.gov.pl

Departament Polityki Rodzinnej
tel. (22) 529-06-60

Dyżur telefoniczny dla gmin i obywateli
od poniedziałku do piątku prowadzą

Agnieszka Kopeć, tel. (22) 529 06 79
Katarzyna Krzewska, tel. (22) 529 07 61

Komunikaty dla samorządów znajdują się na stronie
www.mpips.gov.pl w zakładce: Wsparcie dla rodzin
z dziećmi > Karta Dużej Rodziny > Komunikaty dla
samorządów.

